

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації
Гуменюк Тетяни Володимирівни
на тему «Державно-правові погляди Кирила Трильовського»,
поданої на здобуття наукового ступеня
доктора філософії з галузі знань 08 Право
за спеціальністю 081 Право

Міжкафедральний семінар, проведений на базі кафедри теорії та історії
держави і права «17» листопада 2023 року, протокол № 5.

1. Обґрунтування вибору теми дослідження. Будівництво сучасної української держави на сьогоднішній день відбувається у доволі складних і суперечливих умовах. Анексія частини українських земель, військові дії на українській території та важливі зміни у ключових сферах життєдіяльності України дедалі більше актуалізують необхідність згуртування і єдності усього українського суспільства з метою вирішення вкрай актуальних завдань внутрішнього і зовнішнього характеру. У цьому контексті надзвичайно важливо якісно застосовувати набутий історичний досвід попередніх епох вітчизняного державотворення, особливо беручи до уваги той факт, що майже сто років тому в українській державі подібні процеси уже мали місце. Ґрунтовне дослідження особливостей національно-визвольного руху українського народу в другій половині XIX – початку XX століття дасть реальну можливість уникнути допущених помилок та прорахунків минулого, встановити роль і місце у процесах вітчизняного державотворення провідних українських діячів.

У цьому контексті надзвичайно важливим завданням сучасної вітчизняної науки є всебічне вивчення творчої спадщини відомих діячів, які брали безпосередню участь в українському державо- і правотворенні на межі століть. Потреба у дослідженні їхніх державно-правових поглядів продиктована часом та особливостями суспільно-політичного розвитку держави на сучасному етапі. Це сприяє можливості нової і неупередженої оцінки діяльності учасників українського державотворення та можливості максимально ефективно використати їхній досвід в умовах сьогодення. До таких постатей належить Кирило Трильовський, який упродовж всього свого життя боровся за права рідного народу та відстоював його право на самовизначення.

У цьому процесі дослідження державно-правових поглядів К.Трильовського вирізняється неабиякою актуальністю. Вивчення перебігу формування, становлення та реалізації поглядів діяча у контексті суспільно-політичних процесів в українських землях другої половини XIX - початку XX століття дає можливість різностороннього та комплексного аналізу особливостей українського державотворення на межі століть, з'ясувати його роль у становленні українського державо- і правотворення вказаного періоду.

Теоретичну основу дисертації склали праці відомих вітчизняних науковців, серед них: Т. Андрусак, І. Андрухів, П. Арсенич, А. Баран, О. Биков, А. Бойчук, Л. Бойчук, І. Василик, Н. Вільчинська, П. Гай-Нижник, Я. Горак, Ю. Гоцуляк, М. Гуйванюк, І. Карпова, В. Ковтун, А. Королько, В. Корольова, М. Лазарович, М. Литвин, В. Марчук, І. Монолатій, В. Нагірний, А. Нагірняк, К. Науменко, О. Павлишин, Г. Паска, М. Петрів, Ю. Плекан, М. Савчук, А. Сова, А. Француз, І. Чорновол, А. Шевченко, Б. Якимович, Ю. Яковлев та інші.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконувалось в рамках науково-дослідної теми кафедри теорії та історії держави і права юридичного факультету Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК» «Теоретичні та практичні проблеми забезпечення прав людини та дитини в умовах розбудови правової, демократичної, соціально орієнтованої держави з широко розгалуженими інститутами громадянського суспільства» (державний реєстраційний номер УкрІНТЕІ: 0118U001384) 05.2018-06.2023.

Тему дисертаційного дослідження затверджено Вченою радою Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК» (протокол № 7 від 31 травня 2018 р.).

3. Наукова новизна отриманих результатів.

дисертація є першим в Україні комплексним дослідженням, де на основі широкої історіографічної та джерельної бази досліджуються державно-правові погляди К. Трильовського.

Внесок здобувача у розробку зазначеної проблеми визначають такі основні результати:

уперше:

на основі ґрунтовного вивчення джерел всесторонньо проаналізовано процес становлення та утвердження державно-правових поглядів К. Трильовського з урахуванням тих визначальних факторів, які вплинули на становлення його особистості;

переосмислено значення наукової спадщини К. Трильовського з позицій дослідження зарубіжного досвіду національно-державницьких змагань та можливості його адаптації в контексті вітчизняного державотворення;

досліджено погляди К. Трильовського на систему формування українських патріотичних переконань з позицій забезпечення за всіма громадянами права на культурне і національне самовизначення;

удосконалено:

знання щодо різноаспектної діяльності К. Трильовського як громадського та державного діяча, адвоката, дослідника у сфері юриспруденції;

домінанти про те, що у творчій спадщині К. Трильовського чітко відображено ідеї національної самоідентичності та української автономії з усвідомленням того, що цілісність української нації та її подальший розвиток

визначається комплексом якісних здобутків у всіх сферах життєдіяльності суспільства;

знання щодо ролі К. Трильовського в організаційному оформленні українського січового руху та участі січових товариств у національно-визвольній боротьбі українського народу за свою свободу і незалежність;

набули подальшого розвитку:

положення стосовно впливу суспільно-політичних процесів у західноукраїнських землях другої половини ХІХ – початку ХХ ст. на державно-правові орієнтири К. Трильовського;

доробки щодо актуалізації К. Трильовським ідей соборності українських земель та відстоювання прав українського народу у межах єдиної української держави;

знання щодо депутатської діяльності К. Трильовського в австрійському парламенті та Галицькому крайовому сеймі стосовно захисту прав українського народу.

4. Теоретичне значення результатів дисертації.

Використання результатів дисертації засвідчується достовірністю висновків та наукових положень дослідження, що підтверджується їх зв'язками та можливостями інтеграції в існуючі наукові соціально-гуманітарні знання, відповідністю тим тенденціям, які відбуваються як в Україні, так і в Європі та світі загалом.

5. Практичне значення результатів дисертації. Значення одержаних результатів полягає в тому, що розроблені пропозиції й висновки можна використати у таких сферах: правотворчій – у процесі розробки нормативно-правових актів у сфері регулювання державного устрою та конституційного забезпечення української державності; правозастосовчій діяльності – у процесі реформування правової системи України на сучасному етапі; науково-дослідній – з метою подальшого наукового розроблення актуальних питань вітчизняного державотворення; навчальному процесі – при викладанні навчальних дисциплін та курсів під час підготовки підручників, посібників і навчально-методичного забезпечення викладання таких навчальних дисциплін, як: «Історія держави і права України», «Історія політичних та правових вчень», «Теорія держави і права», «Історія України», «Політологія».

6. Особиста участь автора в одержанні наукових та практичних результатів, що викладені в дисертаційній роботі. Дисертація є самостійною роботою. Висновки й положення наукової новизни одержані автором самостійно. Дисертанткою було опубліковано 7 статей за темою дисертації.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі теорії та історії держави і права Університету «КРОК», науковий керівник доктор юридичних наук, професор, професор кафедри теорії та історії держави і права Університету «КРОК» Скоморовський В. Б.

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки на плагіат, рецензенти дійшли висновку, що дисертаційна робота Гуменюк Т. В. є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів плагіату та

запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

7. Список опублікованих праць за темою дисертації

Основні положення та висновки дисертаційного дослідження знайшли своє відображення у 7 наукових працях, 2 статті опубліковано у наукових періодичних виданнях України, що включені до міжнародних наукометричних баз, 2 статті – у закордонних фахових виданнях, а також 3 публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових періодичних виданнях України, які включено до міжнародних наукометричних баз:

1. Гуменюк Т. В. Становлення державно-правових поглядів Кирила Трильовського у руслі суспільно-політичних процесів в Україні другої половини ХІХ – початку ХХ ст. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО*. 2022. Вип. 72. Ч. 1. С. 45-48. 0,17 друк. арк. (по міжнародній наукометричній базі Index Copernicus). <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/266758/262748>

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.72.7>

2. Гуменюк Т. Захист прав українського народу в парламентській діяльності Кирила Трильовського. *Правничий вісник Університету «КРОК»*. 2018. Вип. 33. С. 34-38. 0,17 друк. арк. (по міжнародних наукометричних базах Index Copernicus, Ulrichsweb Global Serials Directory, США). <https://lbku.krok.edu.ua/index.php/krok-university-law-journal/article/view/157/131>

Статті у іноземних виданнях:

1. Shutak I., Skomorovskyi V, Muzychenko G., Riabchenko T., Kinzerska T., Humeniuk T. Features of the Norms of the Constitutional Law of Ukraine. *Estudios de Economia Aplicada*. 2021. Volumen: 39-5. P. 1-12. 0,5 друк. арк. (по міжнародній наукометричній базі Scopus). <https://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/article/view/4846>
DOI: [10.25115/eea.v39i5.4846](https://doi.org/10.25115/eea.v39i5.4846)

2. Гуменюк Т. Политико-правовая деятельность Кирилла Трилевского. *Leges et viata*. 2019. Nr. 11/2 (335). С. 39-42. 0,17 друк. арк. (по міжнародній наукометричній базі Index Copernicus). <http://legesiviata.in.ua/archive/2019/11-2/9.pdf>

Публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Гуменюк Т. В. Роль Кирила Трильовського у процесах українського державотворення другої половини ХІХ – початку ХХ ст. *Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку*: матеріали міжнародної конференції (м. Київ, 02 грудня 2021 р.). <https://conf.krok.edu.ua/SRE/SRE-2021/paper/view/1026> (дата звернення: 26.06.2022).

2. Гуменюк Т. В. Становлення державотворчих поглядів Кирила Трильовського в період національно-визвольних змагань українського народу кінця ХІХ – першої половини ХХ ст. *Новітні тенденції сучасної*

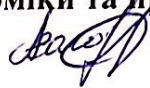
юридичної науки: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 4-5 грудня 2020 р.). Дніпро: ГО «Правовий світ», 2020. С. 13-16. 0,17 друк. арк.

3. Гуменюк Т. В. Державотворча діяльність Кирила Трильовського в період національно-визвольних змагань українського народу другої половини XIX – початку XX ст. *Верховенство права у процесі державотворення та захисту прав людини в Україні*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 7-8 лютого 2020 р.). Одеса: ГО «Причорноморська фундація права», 2020. С. 8-10. 0,13 друк. арк.

ВВАЖАТИ, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Гуменюк Т. В. на тему: «Державно-правові погляди Кирила Трильовського», відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, наказу МОН України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» за № 40 від 12 січня 2017 року та пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

РЕКОМЕНДУВАТИ дисертацію Гуменюк Тетяни Володимирівни на тему: «Державно-правові погляди Кирила Трильовського», до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

Головуюча на засіданні
міжкафедрального семінару
завідувач кафедри теорії та історії держави і права
Вищого навчального закладу
«Університет економіки та права «КРОК»
к.ю.н.

Олена ЧЕРНЕТЧЕНКО

Секретар

Олександра ГОРБАЧЕНКО

Підписи: Олександра ГОРБАЧЕНКО засвідчую
Директор департаменту кафедри (в Вищого навчального закладу)
«Університет економіки та права «Крок»
Олександра ГОРБАЧЕНКО

14 12 20 23 р.